

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

หนังสือ

การศาสนา, กรม. พระไตรปิฎกภาษาไทยเล่มที่ 33. ฉบับสังคยานาในพระบรมราชูปถัมภ์

พุทธศักราช 2530. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา, 2530.

กรมพระปรมาภิไธยวชิราวุธ, สมเด็จพระมหาสมณเจ้า. ปฐมสมโพธิกถา. พระนคร: ประพาสต์

การพิมพ์, 2503.

คึกฤทธิ์ ปราโมช, ม.ร.ว. การศึกษากับการสืบทอดและการเสริมสร้างวัฒนธรรม กรุงเทพมหานคร :

โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2525.

—————. คำนำในลักษณะไทย. กรุงเทพมหานคร: บริษัทโรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิชจำกัด, 2525.

—————. คำนำในผลงาน 6 ศตวรรษของช่างไทย. พระนคร: สมาคมสถาปนิกสยามใน

พระบรมราชูปถัมภ์, 2520.

จุลทัศน์ พยาฆรานนท์. เอกสารชุดการสอนชุดวิชาไทยศึกษา : อารยธรรม. เล่มที่ 2 หน่วยที่

6-11. กรุงเทพมหานคร: บริษัทวิศตอริเฟาเวอร์พอยท์จำกัด, 2529.

จำเนียร ช่วงโชติและคณะ. จิตวิทยาการรับรู้และการเรียนรู้. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์

การศาสนา, 2516.

ชมพูนุท พงษ์ประยูร. จิตรกรรมฝาผนังในประเทศไทย. พระนคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัดคิวพร,

2512.

—————. จิตรกรรมฝาผนังและภาพลายเส้นในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์

คุรุสภา พระสุเมรุ, 2515.

โชติ กัลยาณมิตร. ผลงาน 6 ศตวรรษของช่างไทย. พระนคร: สมาคมสถาปนิกสยามใน

พระบรมราชูปถัมภ์, 2520.

เชื้อ สารีมาน. คำนำในจิตรกรรมฝาผนังและภาพลายเส้นในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร :

โรงพิมพ์คุรุสภาพระสุเมรุ, 2515.

- ถวัลย์ สนธิอนุเคราะห์ และอำไพ รัตนอารีกุล. แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520. กรุงเทพมหานคร : พิสิษฐ์เซ็นเตอร์การพิมพ์, ม.ป.ป.
- ธนิศ อยู่โพธิ์. คำนำในจิตรกรรมไทยจากเรื่องทศชาติ. พระนคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัดคิวพร, 2506.
- นพทยา สายหู. อภิปรายการศึกษาการสืบทอด และการเสริมสร้างวัฒนธรรม. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2525.
- น. ณ ปากน้ำ (นามแฝง). ความงามของศิลป์ไทย. ธนบุรี: อมรการพิมพ์, 2510.
- . จิตรกรรมสมัยอยุธยาตอนกลางและตอนปลายระยะแรกสกุลช่าง นนทบุรี ณ วัดชมพูเวก และวัดปราสาท. กรุงเทพมหานคร: ศรีบุญอุตสาหกรรม, 2530.
- . จิตรกรรมสมัยรัตนโกสินทร์. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์อักษรสัมพันธ์, 2525.
- แปลก สนธิรักษ์. เล่าเรื่องพระเจ้าลิขิต. กรุงเทพมหานคร: เฉลิมชัยการพิมพ์, 2515.
- ประคอง กรรณสุด. สถิตศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู. กรุงเทพมหานคร: บริษัทสำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2529.
- . สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ (ฉบับปรับปรุงแก้ไข). ปทุมธานี: ศูนย์หนังสือ ดร. สง่า, 2528.
- ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมศัพท์ศิลปกรรมอักษร ช-ฉ. พิมพ์ครั้งที่ 1 กรุงเทพมหานคร : ราชบัณฑิตยสถานจัดพิมพ์, 2530.
- ไลออนส์ เอลิซาเบธ. จิตรกรรมไทยจากเรื่องทศชาติ. พระนคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัด คิวพร, 2506.
- วิบูลย์ ลี้สุวรรณ. จิตรกรรมไทย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ครุสภาลาดพร้าว, 2523.
- . สารานุกรมในศิลปะ. กรุงเทพมหานคร : พิมพ์ที่โอ.เอส. พรินติ้งเฮาส์, 2531.
- วรรณิกา ณ สงขลา. การอนุรักษ์จิตรกรรมฝาผนัง. กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์การพิมพ์, 2528.
- วิรัตน์ พิชญ์ไพบุลย์. ความเข้าใจศิลปะ. กรุงเทพมหานคร: บริษัทสำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิชจำกัด, 2524.
- เวงค์ เคล้าส์. จิตรกรรมฝาผนังในประเทศไทย. ในหนังสือรวมเอกสารวัดสุทัศน์เทพวราราม ราชวรมหาวิหาร. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์บริษัทไทยวิชูเอล, 2528.

วิทย์ วัฒนเงิน. ชีวิตไทย ช่างสิบหมู่. กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์การพิมพ์, ม.ป.ป.

ศิลป์ พีระศรี. วิวัฒนาการแห่งจิตรกรรมฝาผนังของไทย. แปลโดยสุภัทรดิศ ดิศกุล ศ.ม.จ.

กรุงเทพมหานคร: กรมศิลปากร, 2502.

———. คุณค่าของจิตรกรรมฝาผนัง. พระนคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัดศิวิล, 2502.

ศิลปากร, กรม. โครงการอนุรักษ์จิตรกรรมฝาผนังเร่งด่วน. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์
พิมพ์, 2529.

———. วัดคงคาราม. กรุงเทพมหานคร : บริษัทสำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด, 2521.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. แผนการสอน กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.

กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ครูสภาลาดพร้าว, 2526.

———. หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ครูสภา
ลาดพร้าว, 2520.

———. หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ครูสภา
ลาดพร้าว, 2524.

———. หลักสูตรประเภทวิชาศิลปหัตถกรรมปีพุทธศักราช 2530. (ฉบับร่าง). หน่วยศึกษา-
นิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา, 2530.

สุชา จันทรเอม. จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2517.

สน สีมารัง. จิตรกรรมฝาผนังสกุลช่างรัตนโกสินทร์. กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์การพิมพ์,
2522.

สันติ เล็กสุขุม และกมล ฉายาวัดนะ. จิตรกรรมฝาผนังสมัยอยุธยา. กรุงเทพมหานคร:
เจริญวิทย์การพิมพ์, 2524.

อมร ศรีพจนารถ. ภาพจิตรกรรมไทย. พระนคร: บริษัทโสภณมิติต์จำกัด, 2514.

อภัย นาคคง. ความรู้เบื้องต้นวิชาประวัติศาสตร์ศิลป์. กรุงเทพมหานคร: ท. วัฒนาการพิมพ์,
2523.

บทความ

เกียรติศักดิ์ ชานนารถ. "จิตรกรรมฝาผนังวัดประตูลำธาร." วารสารเมืองโบราณ 5 (กุมภาพันธ์-
มีนาคม 2522): 11-13.

- กุลพันธาดา จันทรโพธิ์ศรี. "สีในงานจิตรกรรมไทยโบราณ." วารสารศิลปากร 28 (พฤษภาคม 2527): 78, 81, 82, 82-83, 84.
- จุลทัศน์ พยาฆรานนท์. "พื้นเดิมของศิลปกรรมไทย." วารสารศิลปกรรม ฉบับที่ 2 ชมรมศิลปกรรม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (2526): 10, 12.
- . "หลักฐานทางวัฒนธรรมของสังคมที่ปรากฏในงานจิตรกรรมไทย." วารสารราชบัณฑิตยสถาน 10 (กรกฎาคม-กันยายน 2528): 75, 79-82, 81, 81-82.
- . "จิตรกรรมฝาผนังของไทย." วารสารวัฒนธรรมไทย 6 (มกราคม 2510): 32, 33-34, 34-35, 36, 37, 38, 39.
- . "มูลเหตุแห่งการเขียนภาพจิตรกรรมฝาผนัง." วารสารมหาวิทยาลัยศิลปากร 3 (กรกฎาคม-ธันวาคม 2522): 86-87.
- ชมพูนุท ประคำสันต์เศรษฐ. "ผังสีและโครงสร้างชั้นสีของจิตรกรรมฝาผนังที่พระปรางค์วัดมหาธาตุ." วารสารเมืองโบราณ 11 (ตุลาคม-ธันวาคม 2528): 45-46.
- ไทยรัฐ. ทีวีใกล้ 32 (23 มกราคม 2532) : 21.
- น.ณ ปากน้ำ (นามแฝง) "ภาพกาก" วารสารเมืองโบราณ 12 (เมษายน-มิถุนายน 2529): 82.
- นิวัติ กองเพียร. "กามารมณ์ในภาพเขียนไทย" วารสารสังคมศาสตร์ปริทัศน์ 10 (ธันวาคม 2515): 50-51, 51-52, 52-54, 56.
- ปราณี นิ่มเสมอ. "จิตรกรรมสมัยอยุธยาในสมุดข่อย" วารสารศิลปากร 28 (6 มกราคม 2528): 19.
- วรรณภา ณ สงขลา. "สีโบราณ" วารสารศิลปากร 31 (มีนาคม-เมษายน 2530): 101-102, 105-108.
- วิทย์ วัฒนเงิน. "จิตรกรรมไทย" วารสารวัฒนธรรมไทย 19 (มกราคม 2523): 31.
- วิบูลย์ ลี้สุวรรณ. "บทบาทของช่างไทยในกรุงรัตนโกสินทร์" วารสารมหาวิทยาลัยศิลปากร 4-5 (ธันวาคม 2523-ธันวาคม 2525): 67.
- . "ภาพชีวิตจากจิตรกรรมไทย" สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ 32 (1 มิถุนายน 2527): 35, 36-39.
- ศิลปากร, กรม. นิตยสารศิลปากร 31 (มีนาคม-เมษายน 2530): สารบัญ.

- ศรีศักร วัลลิโภดม (บรรณาธิการ ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา) วารสารเมืองโบราณ 12 (ตุลาคม-ธันวาคม 2529): สารบัญ.
- ศิลป์ พีระศรี. "ภาพจิตรกรรมไทย." แปลโดย พระยาอนุนามราชธน. วารสารศิลปากร 6 (มิถุนายน 2495): 33,44.
- สงวน รอดบุญ. "ศิลปกรรมไทยกับการศึกษาในปัจจุบัน." วารสารศิลป6 (มิถุนายน-สิงหาคม 2529): 14-16.
- ส. พลายน้อย (นามแฝง). "ภาพจิตรกรรมฝาผนัง." วารสารวัฒนธรรมไทย 23 (เมษายน 2527): 33-37.
- สวัสดี ตันติสุข. "จิตรกรรมไทย." วารสารวัฒนธรรมไทย 11 (มีนาคม 2514): 44-45, 52, 53, 54, 55.
- สุรศักดิ์ เจริญวงศ์. "ลักษณะ 2 มิติของรูปทรงต่าง ๆ ในจิตรกรรมฝาผนังสมัยรัตนโกสินทร์." วารสารมหาวิทยาลัยศิลปากร 3 (กรกฎาคม-ธันวาคม 2522): 62-63, 65-67.
- สน สีมารัง. "วิเคราะห์สีในจิตรกรรมฝาผนังจังหวัดเชียงใหม่." วารสารเมืองโบราณ 5 (ตุลาคม-พฤศจิกายน 2521): 38-53.
- . "ศิลปกาพย์วิสัย" นิตยสารเอกลักษณ์ไทย 1 (พฤษภาคม 2520): 82.
- . "จิตรกรรมฝาผนังที่พระที่นั่งทรงผนวช" วารสารเมืองโบราณ 6(สิงหาคม - พฤศจิกายน 2523) : 50-52, 56.
- สุจิตต์ วงษ์เทศ. (บรรณาธิการ ผู้พิมพ์ผู้โฆษณาและเจ้าของ) วารสารศิลปวัฒนธรรม 9 (สิงหาคม 2531): สารบัญ.
- อนุวิทย์ เจริญศุกุล. "การวิเคราะห์และการศึกษาจิตรกรรมฝาผนัง วัดคงคาราม." วารสารมหาวิทยาลัยศิลปากร 3 (กรกฎาคม-ธันวาคม 2522) 17-18.
- อรอนงค์ สุวรรณกุล. "วัฒนธรรมไทย." ใน เอกลักษณ์ไทย 21 กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัดศึกษาสัมพันธ์, 2521, หน้า 1,2.

เอกสารอื่น ๆ

- กุลพันธ์ธาดา จันทรโพธิ์ศรี. "การตรวจสภาพ การวิเคราะห์สาเหตุของอันตรายและวิธีจำกัด
อันตรายของจิตรกรรมฝาผนัง." การอบรมทางเทคนิคและวิชาการว่าด้วยการสงวนรักษา
จิตรกรรมฝาผนัง. ณ อาคารดำรงราชานุภาพ กรมศิลปากร, 2518-2519.
(อัครลำเนา)
- จุลทัศน์ พยาฆรานนท์. "จิตรกรรมไทย ที่มา ความหมาย วัตถุประสงค์ ลักษณะและประโยชน์."
การอบรมทางเทคนิคและวิชาการว่าด้วยการอนุรักษ์จิตรกรรมฝาผนัง. ณ อาคาร
ดำรงราชานุภาพ กรมศิลปากร 27 ตุลาคม-31 ธันวาคม 2524. (อัครลำเนา)
- . "การอภิปรายเรื่องสังคมไทยกับจิตรกรรมฝาผนัง." วารสารธรรมศาสตร์ เอกสาร
วิชาการหมายเลข 28 เพื่อประกอบการสัมมนาเรื่อง สองศตวรรษรัตนโกสินทร์ :
ความเปลี่ยนแปลงของสังคมไทย 15-30 เมษายน 2525. (อัครลำเนา)
- โชติ กัลยาณมิตร. "การวิจัยและวิเคราะห์องค์ประกอบในงานศิลปะ และสถาปัตยกรรมไทย."
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2517. (อัครลำเนา)
- น. ณ ปากน้ำ (นามแฝง). "ความเป็นมาของจิตรกรรมไทย." การอบรมทางเทคนิคและ
วิชาการ ว่าด้วยการสงวนรักษาจิตรกรรมฝาผนัง. ณ อาคารดำรงราชานุภาพ
กรมศิลปากร, 2518-2519. (อัครลำเนา)
- . "การอภิปรายเรื่องสังคมไทยกับจิตรกรรมฝาผนัง." วารสารธรรมศาสตร์
เอกสารวิชาการหมายเลข 28 เพื่อประกอบการสัมมนาเรื่อง สองศตวรรษรัตนโกสินทร์ :
ความเปลี่ยนแปลงของสังคมไทย 15-30 เมษายน 2525. (อัครลำเนา)
- พินิจ สุวรรณบุญแย้. "ศิลปกรรมไทย." การอบรมทางเทคนิคและวิชาการว่าด้วยการสงวนรักษา
จิตรกรรมฝาผนัง. ณ อาคารดำรงราชานุภาพ กรมศิลปากร, 2518-2519.
(อัครลำเนา)
- ไลออนส์ เอลิซาเบธ. "จิตรกรรมฝาผนังและการค้นคว้า." การอบรมทางเทคนิคและวิชาการ
ว่าด้วยการสงวนรักษาจิตรกรรมฝาผนัง. ณ อาคารดำรงราชานุภาพ กรมศิลปากร,
2518-2519. (อัครลำเนา)
- วุฒิชัย มุลศิลป์. "สองศตวรรษของการศึกษาไทย." ในเอกสารการนิเทศการศึกษา ฉบับสมโภช
กรุงรัตนโกสินทร์ 200 ปี. หน่วยงานนิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู, 2525.

- วชิราภรณ์ อมฤตนันท์. "การเปรียบเทียบค่านิยมเกี่ยวกับการอนุรักษ์โบราณสถานของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย กับนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา." รายงานผลการวิจัยทางประชากรศึกษา และสิ่งแวดล้อมศึกษา. ภาควิชาศึกษาศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล กรกฎาคม 2530. (อัดสำเนา)
- วรรณิภา ณ สงขลา. "ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการอนุรักษ์." การอบรมทางเทคนิคและวิชาการ ว่าด้วยการอนุรักษ์จิตรกรรมฝาผนัง ณ อาคารดำรงราชานุภาพ กรมศิลปากร 27 ตุลาคม-31 ธันวาคม 2524. (อัดสำเนา)
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. "เอกสารแนบแนวการศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา" กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก, 2530.
- ศิลปากร, มหาวิทยาลัย. "คู่มือนักศึกษาประจำปีการศึกษา 2528-2529" นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์, ม.ป.ป.
- สงวน รอดบุญ. "ลักษณะของจิตรกรรมฝาผนังไทยสมัยต่าง ๆ." การอบรมทางเทคนิคและวิชาการว่าด้วยการอนุรักษ์จิตรกรรมฝาผนัง ณ อาคารดำรงราชานุภาพ กรมศิลปากร 27 ตุลาคม-31 ธันวาคม 2524. (อัดสำเนา)
- สวัสดิ์ ตันติสุข. "คุณค่าของจิตรกรรมฝาผนัง." การอบรมทางเทคนิคและวิชาการ ว่าด้วยการสงวนรักษาจิตรกรรมฝาผนัง ณ อาคารดำรงราชานุภาพ กรมศิลปากร, 2518-2519. (อัดสำเนา)
- . "การอนุรักษ์ศิลปไทย." การอบรมทางเทคนิคและวิชาการ ว่าด้วยการสงวนรักษาจิตรกรรมฝาผนัง ณ อาคารดำรงราชานุภาพ กรมศิลปากร, 2518-2519. (อัดสำเนา)
- สน สีมাত্রัง. "การออกแบบจิตรกรรมฝาผนังไทย." การอบรมทางเทคนิคและวิชาการว่าด้วยการอนุรักษ์จิตรกรรมฝาผนัง ณ อาคารดำรงราชานุภาพ กรมศิลปากร 27 ตุลาคม-31 ธันวาคม 2524. (อัดสำเนา)
- อาภรณ์ ณ สงขลา. "การอภิปรายเรื่องสังคมไทยกับจิตรกรรมฝาผนัง" วารสารธรรมศาสตร์ เอกสารวิชาการหมายเลข 28 เพื่อประกอบการสัมมนา เรื่องสองศตวรรษรัตนโกสินทร์: ความเปลี่ยนแปลงของสังคมไทย 15-30 เมษายน 2525. (อัดสำเนา)

อาภรณ์ ณ สงขลา. "การสงวนรักษาจิตรกรรมฝาผนัง." การอบรมทางเทคนิคและวิชาการ ว่าด้วยการสงวนรักษาจิตรกรรมฝาผนัง ณ อาคารดำรงราชานุภาพ กรมศิลปากร, 2518-2519. (อัดสำเนา)

อมร ศรีพจนารถ. "การศึกษาจิตรกรรมฝาผนัง." การอบรมทางเทคนิคและวิชาการ ว่าด้วยการสงวนรักษาจิตรกรรมฝาผนัง ณ อาคารดำรงราชานุภาพ กรมศิลปากร, 2518-2519. (อัดสำเนา)

—————. "เทคนิคช่างไทยโบราณ" การอบรมทางเทคนิคและวิชาการ ว่าด้วยการสงวนรักษาจิตรกรรมฝาผนัง ณ อาคารดำรงราชานุภาพ กรมศิลปากร, 2518-2519. (อัดสำเนา)

วิทยานิพนธ์

กฤษณ์ศักดิ์ กัญจสุทธี. "การศึกษาสภาพชีวิตความเป็นอยู่ของคนไทยสมัยรัชกาลที่ 3 จากภาพจิตรกรรมฝาผนังภายในกรุงเทพมหานคร." วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาโบราณคดี สาขาวิชาโบราณคดีสมัยประวัติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2527.

ธาดา สุทธิเนตร. "ภาพจิตรกรรมฝาผนังในอุโบสถวัดโพธิ์บางโอ อ. บางกรวย จ. นนทบุรี" สารนิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต ภาควิชาโบราณคดี คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2527.

ผานิต ณ ลำปาง. "ภาพจิตรกรรมฝาผนังอีโรติก (Erotic) ในลานนาไทย." สารนิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต ภาควิชาโบราณคดี คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2517.

พวงชมพู หนึ่งสวัสดิ์. "ภาพจิตรกรรมฝาผนังที่วัดหน้าพระธาตุ อ. ปักธงชัย จ. นครราชสีมา." สารนิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต ภาควิชาโบราณคดี คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2526.

พัชรินทร์ ศุภประมุข. "ชีวิตชาวบ้านในจิตรกรรมฝาผนัง จังหวัดสระบุรี." วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาโบราณคดี สาขาวิชาโบราณคดีสมัยประวัติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2529.

ณิศา ปั้นเทียน. "จิตรกรรมฝาผนังที่พระอุโบสถ วัดมหาสมณาราม จังหวัดเพชรบุรี." สารนิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต ภาควิชาโบราณคดี คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2526.

- มานพ อิศรเดช. "การศึกษาจิตรกรรมฝาผนังสมัยอยุธยา สกุลช่างเพชรบุรีที่วัดใหญ่สุวรรณาราม." วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาโบราณคดี สาขาวิชาโบราณคดี สมัยประวัติศาสตร์ ภัณฑิลาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2527.
- ลัลลนา ศิริเจริญ. "การศึกษาคุณค่าของชาดกเพื่อใช้ในการสอนวรรณคดีไทย." วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชามัธยมศึกษา ภัณฑิลาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2517.
- วิภารัตน์ ประดิษฐ์ตรีสิริ. "จิตรกรรมฝาผนังวัดบางยี่ขัน." สารนิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต ภาควิชาโบราณคดี คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2527.
- ฉวีพรรณ ฤาไชยคาม. "ภาพจิตรกรรมฝาผนังที่พระที่นั่งทรงผนวช วัดเบญจมบพิตรดุสิตวนาราม อำเภอดุสิต กรุงเทพมหานคร." สารนิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต ภาควิชาโบราณคดี คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2524.
- ศิลป์ชัย ชื่นประเสริฐ. "จิตรกรรมไทยภาคกลางก่อนพุทธศตวรรษที่ 21." วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาโบราณคดี สาขาวิชาโบราณคดีสมัยประวัติศาสตร์ ภัณฑิลาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2526.
- สุทธิลักษณ์ ไชยสุด. "จิตรกรรมฝาผนังสมัยต้นรัตนโกสินทร์ วัดไผ่ขนาน พิษณุโลก." วิทยานิพนธ์ ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาโบราณคดี สาขาวิชาโบราณคดีสมัยประวัติศาสตร์ ภัณฑิลาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2518.
- สุดา งามเหลือ. "การศึกษาภาพจิตรกรรมฝาผนังในพระอุโบสถ วัดบวรนิเวศวิหาร กรุงเทพมหานคร." สารนิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต ภาควิชาโบราณคดี คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2524.
- สุทธิดา วัลลภาพันธุ์. "จิตรกรรมฝาผนังวัดราชประดิษฐสถิตมหาสีมาราม." สารนิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต ภาควิชาโบราณคดี คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2526.
- สมชาย สุวรรณจักร. "ความรู้ และความคิดเห็นในการอนุรักษ์โบราณสถานของครูในจังหวัด สุโขทัย." วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาศึกษาศาสตร์ สาขา สิ่งแวดล้อม ภัณฑิลาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 2528.

- อาทิตย์ ธงอินเนตร. "เครื่องแต่งกายของคนไทยในสมัยรัชกาลที่ 4 จากภาพจิตรกรรมฝาผนัง." วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาโบราณคดี สาขาวิชาโบราณคดีสมัยประวัติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2525.
- อนันต์ กลิ่นไธ้กลับ. "ภาพสัตว์หิมพานต์ที่ปรากฏในงานจิตรกรรมในกรอบกระจกเหนือประตูพระวิหารหลวงวัดสุทัศน์เทพวราราม." สารนิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต ภาควิชาโบราณคดี คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2530.
- อุษาวดี รัชมีวงศ์. "ภาพจิตรกรรมเครื่องบูชาเงินในศิลปะรัตนโกสินทร์." สารนิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต ภาควิชาโบราณคดี คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2527.

ภาษาต่างประเทศ

Books

- Boisselier, Jean. Thai Painting. Translated by Janet Seligman Kodansma International. Tokyo, New York and Sanfrancisco, 1976.
- Helms, Donald B. and Turner, Jeffrey S. Exploring Child Behavior. Tokyo: C.B.S. College Publishing, 1981.
- Jermŕawatdi, Promsak. Thai Art with Indian Influences. New Delhi : Shakti Malik Abhinav Publications, 1979.
- Rosinski, Richard R. The Development of Visual Perception. Santa Monica, California: Goodyear Publishing Co., 1977.
- Stratton Carol and Scott Miriam McNair. The Art of Sukhothai. Singapore: Oxford University Press , 1981.

ภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิที่ตรวจสอบแบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวม
ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้

1. รองศาสตราจารย์วิบูลย์ ลิ้มสุวรรณ คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ณ
พระราชวังสนามจันทร์ จังหวัดนครปฐม
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปรีชา เกาทอง คณะจิตรกรรม ประติมากรรม และภาพพิมพ์
มหาวิทยาลัยศิลปากร กรุงเทพมหานคร
3. อาจารย์อาภรณ์ ณ สงขลา หัวหน้างานอนุรักษ์จิตรกรรมฝาผนัง กองโบราณคดี
กรมศิลปากร กรุงเทพมหานคร
4. อาจารย์อภัย นาคคง ผู้อำนวยการศูนย์วัฒนธรรม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
กรุงเทพมหานคร วิทยาเขตเพาะช่าง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายชื่อวิทยาลัยที่เป็นกลุ่มประชากร

1. วิทยาลัยอาชีวศึกษาเสาวภา
2. วิทยาลัยอาชีวศึกษาธนบุรี
3. วิทยาลัยอาชีวศึกษานครปฐม
4. วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี
5. วิทยาลัยเทคนิคสมุทรปราการ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถาม

เรื่อง "คุณค่าของจิตรกรรมฝาผนังไทย ตามการรับรู้ของนักศึกษาศิลปทัศนกรรมระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพที่ 1 สังกัดกรมอาชีวศึกษา"

แบบสอบถามชุดนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

- ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบ
- ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถาม ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณค่าของจิตรกรรมฝาผนังตามการรับรู้ของ
นักศึกษาศิลปทัศนกรรม ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพที่ 1 สังกัดกรมอาชีวศึกษา
- ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะทั่วไป เกี่ยวกับ
จิตรกรรมฝาผนัง การอนุรักษ์ และการศึกษา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถาม

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงใน หรือกรอกข้อความในช่องว่าง
ให้ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ 1) ชาย 2) หญิง
2. อายุ .....ปี .....เดือน
3. สถานศึกษาที่ท่านกำลังศึกษาอยู่คือ
 1) วิทยาลัยอาชีวศึกษาเสาวภา 2) วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี
 3) วิทยาลัยอาชีวศึกษาธนบุรี 4) วิทยาลัยเทคนิคสมุทรปราการ
 5) วิทยาลัยอาชีวศึกษานครปฐม
4. ท่านเลือกศึกษาต่อประเภทวิชาศิลปหัตถกรรม กลุ่มวิจิตรศิลป์ เพราะเหตุผลข้อใด
 (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 1) สนใจกลุ่มวิชานี้
 2) มีความรู้ในกลุ่มวิชานี้ค่อนข้างดี
 3) มีความถนัดในกลุ่มวิชานี้
 4) เห็นความสำคัญเพื่อจะนำไปประกอบอาชีพ
 อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
5. ท่านสนใจวิชาศิลปประจำชาติหรือไม่
 1) สนใจ 2) ไม่สนใจ
 ถ้าท่านสนใจความสนใจของท่านอยู่ในระดับใด
 1) สนใจมาก 2) สนใจปานกลาง สนใจน้อย
6. ท่านสนใจศิลปสากลมากกว่าศิลปประจำชาติหรือไม่
 1) สนใจ 2) ไม่สนใจ
 ถ้าท่านสนใจศิลปสากลความสนใจของท่านอยู่ในระดับใด
 1) สนใจมาก 2) สนใจปานกลาง สนใจน้อย

7. ท่านสนใจจะศึกษาวิชาจิตกรรมไทยหรือไม่

1) สนใจ   2) ไม่สนใจ

    ถ้าท่านสนใจความสนใจของท่านอยู่ในระดับใด

1) สนใจมาก   2) สนใจปานกลาง   สนใจน้อย

8. ท่านคิดว่าจิตกรรมฝาผนังของไทยมีคุณค่าอยู่ในระดับใด

1) มาก   2) ปานกลาง   3) น้อย   4) ไม่มี

9. ท่านเคยเข้าชมภาพจิตกรรมฝาผนังมากน้อยเพียงใด

1) 1 ครั้ง   2) มากกว่า 1 ครั้ง (โปรดระบุจำนวน....ครั้ง

3) ไม่เคย

ศูนย์วิทยพัทธยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณค่าของจิตรกรรมฝาผนัง ตามการรับรู้ของนักศึกษาศิลปหัตถกรรม
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 1 สังกัดกรมอาชีวศึกษา

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องทางขวามือที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด 5 ระดับ ซึ่งแต่ละระดับมีน้ำหนักมากน้อยดังนี้

- 5 หมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง เพราะว่าข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด
- 4 หมายถึง เห็นด้วย เพราะว่าข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของท่านเป็นส่วนใหญ่
- 3 หมายถึง ไม่แน่ใจ เพราะว่าข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของท่านบางส่วนและไม่ตรงกับความคิดเห็นของท่านบางส่วน
- 2 หมายถึง ไม่เห็นด้วย เพราะว่าข้อความนั้นไม่ตรงกับความคิดเห็นของท่านเป็นส่วนใหญ่
- 1 หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง เพราะว่าข้อความนั้นไม่ตรงกับความคิดเห็นของท่านเลย

ตัวอย่าง

		ระดับความคิดเห็น				
ก.	ความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับการรับรู้คุณค่าของจิตรกรรมฝาผนัง	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
ข้อ	ข้อความ	5	4	3	2	1
0	จิตรกรรมฝาผนังเป็นบันทึกอย่างหนึ่งที่แสดงถึงความเชื่ออันงามของคนไทยในอดีต...	.....	.....	.....	.....	.../...
00	จิตรกรรมฝาผนังของไทย เป็นข้อยืนยันประการหนึ่งเกี่ยวกับวัฒนธรรมศาสนาพุทธที่มีต่อประเทศไทย.....	.....	.../.....	.....	.....	.....

- 0 หมายความว่า ท่านไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งว่าจิตรกรรมฝาผนังเป็นบันทึกอย่างหนึ่งที่แสดงถึงความเชื่ออันงามของคนไทยในอดีต
- 00 หมายความว่า ท่านเห็นด้วยว่า จิตรกรรมฝาผนังของไทย เป็นข้อยืนยันประการหนึ่งเกี่ยวกับวัฒนธรรมศาสนาพุทธที่มีต่อประเทศไทย

		ระดับความคิดเห็น				
ก.	ความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับการรับรู้คุณค่าของจิตรกรรมฝาผนัง	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
ข้อ	ข้อความ	5	4	3	2	1
1.	จิตรกรรมฝาผนังของไทย นับได้ว่าเป็นมรดกทางศิลปวัฒนธรรมที่มีคุณค่าควรแก่ความภาคภูมิใจของคนไทยทุกคน.....	.....	.....	.....	.....	.....
2.	จิตรกรรมฝาผนัง เป็นมรดกทางศิลปวัฒนธรรมอย่างหนึ่งแต่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับการแสดงถึงความเจริญทางวัตถุ และจิตใจของคนไทยในอดีตแต่อย่างใด.....	.....	.....	.....	.....	.....
3.	จิตรกรรมฝาผนัง เป็นมรดกทางศิลปวัฒนธรรมที่มีเอกลักษณ์เป็นของตนเอง ควรแก่การศึกษาเป็นอย่างยิ่ง.....	.....	.....	.....	.....	.....
4.	จิตรกรรมฝาผนัง นอกจากเป็นมรดกทางศิลปวัฒนธรรมแล้วยังให้คุณค่าทางด้านความงาม และสุนทรียภาพ.....	.....	.....	.....	.....	.....
5.	การปลูกฝังความคิดเรื่องการอนุรักษ์ ค่อนข้างจะล้าสมัยและขัดต่อการพัฒนาประเทศ..	.....	.....	.....	.....	.....
6.	การอนุรักษ์จิตรกรรมฝาผนัง ควรเป็นหน้าที่ของหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงเท่านั้นคือกรมศิลปากร เพื่อจะได้สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพในเวลาอันเร่งด่วน.....	.....	.....	.....	.....	.....

		ระดับความคิดเห็น				
ช.	ความคิดเกี่ยวกับ คุณค่าทางด้านเรื่องราวที่ปรากฏในงานจิตรกรรมฝาผนัง	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
ข้อ	ข้อความ	5	4	3	2	1
1.	เรื่องราวพระพุทธประวัติ และทศชาติชาดก ที่ปรากฏบนฝาผนังพระอุโบสถช่วยส่งเสริมให้พุทธศาสนิกชนเกิดความศรัทธาในพุทธศาสนา.....	.....	.....	.....	.....	.....
2.	จิตรกรรมฝาผนังที่แสดงเรื่องราวพุทธศาสนา และเรื่องราวต่าง ๆ เพียงไม่กี่เรื่อง แสดงให้เห็นว่าช่างไทยขาดความคิดริเริ่มที่เป็นของตนเอง.....	.....	.....	.....	.....	.....
3.	การเขียนภาพจิตรกรรมฝาผนัง แสดงเรื่องราวเกี่ยวกับพระพุทธศาสนานั้น แสดงให้เห็นถึงความกลัวว่า พุทธศาสนาจะเสื่อมความนิยมไป.....	.....	.....	.....	.....	.....
4.	เรื่องราวเกี่ยวกับประเพณี ที่ปรากฏในจิตรกรรมฝาผนังมีประโยชน์ทางการศึกษาวัฒนธรรม ความเป็นอยู่ของคนไทยในอดีตได้เป็นอย่างดี.....	.....	.....	.....	.....	.....
5.	จิตรกรรมฝาผนัง ที่ได้นำรูปแบบจิตรกรรมอันงดงาม ละเอียดอ่อนมาเป็นสื่อ ไม่สามารถทำให้คนทั้งปวงเข้าใจหลักธรรมอย่างลึกซึ้งได้.....	.....	.....	.....	.....	.....
6.	ภาพจิตรกรรมฝาผนัง ที่นำเรื่องราววรรณคดี มาเขียนมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดความเพลิดเพลิน.....	.....	.....	.....	.....	.....

		ระดับความคิดเห็น				
ค.	ความคิดเห็นเกี่ยวกับ หลักวิชาในการเขียนภาพจิตรกรรมฝาผนัง	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
ข้อ	ข้อความ	5	4	3	2	1
1.	การเปิดสอนหลักวิชา การเขียนภาพจิตรกรรมไทยแบบโบราณเป็นเรื่องล้าสมัยเพราะเป็นวิธีการแบบโบราณที่ยังไม่ได้รับการพัฒนา	.....	.....	.....	.....	.....
2.	เทคนิคการเขียนภาพจิตรกรรมฝาผนัง ด้วยสีฝุ่นเป็นเทคนิคพิเศษเฉพาะของไทย จึงสมควรรักษาวิธีการนี้ไว้เป็นอย่างยิ่ง.....	.....	.....	.....	.....	.....
3.	การทำช่างเขียนภาพที่มีฝีมือแบบโบราณมาซ่อมภาพจิตรกรรมฝาผนังเก่าที่ชำรุดนั้นค่อนข้างหายาก ดังนั้นช่างเขียนภาพไทยในปัจจุบันที่พอมีฝีมือก็น่าจะเป็นผู้ที่ซ่อมได้.....	.....	.....	.....	.....	.....
4.	หลักวิชาการเขียนภาพจิตรกรรมฝาผนังของไทย เช่น เทคนิคการเตรียมพื้นผนัง เทคนิคการปิดทอง เทคนิคการใช้พู่กัน ควรได้รับการปรับปรุงนำมาใช้เขียนภาพจิตรกรรมฝาผนังในปัจจุบัน.....	.....	.....	.....	.....	.....
5.	วัสดุ - อุปกรณ์ การเขียนภาพจิตรกรรมฝาผนังแบบโบราณจะล้าสมัยจึงสมควรนำวัสดุ-อุปกรณ์สมัยใหม่มาเขียนจะสะดวก และมีคุณค่ามากกว่า.....	.....	.....	.....	.....	.....
6.	การศึกษาวิธีการเขียนภาพจิตรกรรมฝาผนังแบบไทยนั้น ไม่จำเป็นต้องเริ่มต้นเขียนขั้นพื้นฐานไปตามขั้นตอนตามแบบอย่างครู.....	.....	.....	.....	.....	.....

		ระดับความคิดเห็น				
ง.	ความคิดเห็นเกี่ยวกับ คุณค่าของรูปแบบ เส้น สี ในงานจิตรกรรมฝาผนัง	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
ข้อ	ข้อความ	5	4	3	2	1
1.	จิตรกรรมฝาผนังแบบโบราณ มีรูปร่างเป็น แบบ 2 มิติ นับได้ว่าเป็นเอกลักษณ์ของจิตร- กรรมฝาผนัง ที่เกิดจากจินตนาการของช่าง ไทย.....					
2.	รูปภาพที่ปรากฏในจิตรกรรมฝาผนัง เป็นภาพ คน สัตว์ สถาปัตยกรรม ได้ถูกดัดแปลงโดย ช่างไทยให้มีรูปร่างผิดไปจากธรรมชาติ และ ความเป็นจริง นับได้ว่ามีคุณค่าทางการสร้าง สรรค์.....					
3.	ลักษณะการใช้เส้นโค้งโค้งในงานจิตรกรรม ฝาผนัง เพียงอย่างเดียวมิได้ทำให้งานจิตร- กรรมฝาผนัง มีความอ่อนหวานนุ่มนวล.....					
4.	การใช้เส้นตัดส่วนต่าง ๆ ของภาพคน สัตว์ สิ่งของ ฯลฯ ในภาพจิตรกรรมฝาผนัง มีจุดมุ่งหมายเพื่อต้องการเน้นรูปร่างของ สรรพสิ่งต่าง ๆ ให้ชัดเจนสวยงามขึ้น.....					
5.	การใช้สีเป็นตัวจำแนก รูปแบบภาพบุคคลให้ เกิดความแตกต่างกันทำให้คุณค่าของจิตร- กรรมฝาผนังลดน้อยลง.....					
6.	การใช้สีระบายภาพคน สัตว์ สิ่งของ ฯลฯ ให้เป็นภาพแบน ๆ แบบ 2 มิติ เพื่อแสดงให้เห็น สิ่งสมมติต่าง ๆ ที่ง่ายต่อการรับรู้.....					

		ระดับความคิดเห็น				
จ.	ความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับ วัฒนธรรม ชนบ ประเพณี ในงานจิตรกรรมฝาผนังไทย	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
ข้อ	ข้อความ	5	4	3	2	1
	รูปภาพจิตรกรรมฝาผนังของไทย ที่แสดงภาพ เหตุการณ์วัฒนธรรม ชนบประเพณีต่าง ๆ นับ ว่าเป็นแหล่งข้อมูล ความรู้อันมีคุณค่าที่จะใช้ ศึกษาหาความรู้ในเรื่องราวต่าง ๆ ได้ ดังต่อไปนี้					
1.	สถาปัตยกรรม.....					
2.	การปกครอง.....					
3.	การแต่งกาย.....					
4.	ตำราแพทย์.....					
5.	การเล่นประเภทต่าง ๆ.....					
6.	ชีวิตความเป็นอยู่ของคนไทยในอดีต					
7.	พุทธศาสนา.....					
8.	ประเพณีต่าง ๆ.....					
9.	พระราชพิธี.....					
10.	นิทานพื้นบ้าน.....					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะทั่วไป เกี่ยวกับคุณค่าของจิตรกรรมฝาผนัง การอนุรักษ์ และการศึกษา

คำชี้แจง โปรดแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับคุณค่าของจิตรกรรมฝาผนัง การอนุรักษ์ และการศึกษา

1. ในฐานะที่ท่านเป็นนักศึกษาศิลปะ ท่านจะมีส่วนส่งเสริมให้คนใกล้ชิดท่าน ตระหนักในคุณค่าของจิตรกรรมฝาผนังอันเป็นมรดกทางศิลปวัฒนธรรมได้อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ท่านคิดว่าแนวทางในการปลูกฝังให้คนในชาติ ได้มีจิตสำนึก ต่อการอนุรักษ์จิตรกรรมฝาผนังที่เป็นมรดกทางศิลปวัฒนธรรมอันล้ำค่า ให้สืบต่อไปในอนาคตจะทำได้อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. โปรดแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม และให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนาการเรียน การสอนวิชาศิลปะประจำชาติ และวิชาจิตรกรรมไทย

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ประวัติผู้เขียน

นายเทียนชัย ตั้งพรประเสริฐ เกิดเมื่อวันที่ 21 สิงหาคม 2494 ที่อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี สำเร็จการศึกษาได้รับปริญญาศิลปกรรมบัณฑิต (ศิลปศึกษา) จากวิทยาลัยเทคโนโลยี และอาชีวศึกษา (วิทยาเขตเพาะช่าง) ในปีการศึกษา 2519 และเข้าศึกษาต่อในบัณฑิตวิทยาลัย สาขาศิลปศึกษา ภาควิชาศิลปศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2530 ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง อาจารย์ 1 ระดับ 5 วิทยาลัยอาชีวศึกษานครปฐม อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย